

[Lone Dybkjær]

løsning, så forældre – og det bliver heller ikke nogen nem sag, også fordi mændene slet ikke er vant til denne kamp – kan få nedsat arbejdstid, uden at de udelukkes fra en hvilken som helst udviklingsmulighed i fremtiden, for det er jo det, de meget ofte kommer til. De er sat ud af spillet, i det øjeblik de vælger at nedsætte arbejdstiden i en periode af deres liv. Det er helt fint at skifte fra job til job, det udvikler man sig af, men at skifte til det job i en periode at tage sig af sine børn er noget helt, helt andet, til trods for at enhver, der har passet børn, ved, at er der noget, der kræver, at man har 75 ting at gøre på én gang, så er det at omgås børn, og kigger man på, hvad en leder skal kunne, er det netop at klare 75 ting på én gang, så sådan set kan jeg slet ikke forstå denne holdning.

Min opfordring til regeringen skal altså være, at der udarbejdes en national handlingsplan, at vi særlig sikrer u-landskvinderne, at vi arbejder for at få kvindekongresser med de dertil hørende alternative konferencer, og at man støtter initiativer til opfølgning af konferencer på nordisk plan.

Elisabeth Bruun Olesen (VS):

Både arbejdsministeren og fru Helle Degn udtalte lige efter FN-kvindekongressen i Nairobi, at kvindetiårets konferencer har haft stor værdi på den måde, at kvinder er blevet mere synlige, og at kvinders forhold for alvor er sat på dagsordenen, og denne vurdering er jeg 100 pct. enig i. Så langt så godt. Men ellers er man faktisk næsten ved at græde, når man læser strategidokumentet med alle dets flotte ideer og hensigter, som jeg meget langt hen ad vejen kan være enig i, og så tænker på den forfærdelige virkelighed, som alt for mange kvinder lever i overalt på jordkloden. Tænk blot på de mishandlede, voldtagne og forslåede kvinder, tænk på de mange, alt for mange arbejdsløse kvinder, som næsten ikke kan skaffe til dagen og vejen, og tænk på de mange lavtlønnede kvinder. Tænk på de mange kvinder, som er eneforsørgere for meget store familier i u-landene, og tænk på de danske kvinder, som i stigende grad ifølge en undersøgelse, man har lavet i et nybyggeri på Nørrebro, faktisk må gifte sig eller flytte sammen med en mand for at kunne klare huslejen. Alene med ét

barn kan de ikke klare det, selv når de er i arbejde.

Den virkelighed står i grell modsætning til det, der står i strategidokumentet, og de stater, de lever i, og de regeringer, de lever under, retter sig jo ikke med et snu tag efter strategidokumentet. Det skal der kamp til, kamp fra kvinder. Ét er ord på et papir, noget andet er handling. Strategidokumentet favner vidt, fra ligestilling, fred, nedrustning og sikkerhed til regionalt og internationalt samarbejde, men som sagt, vi skal gå en lang vej, hvis vi skal forandre verden til en mere kvindevenlig verden, og hvis vi skal føre de smukke ord ud i praksis.

Der er foruden politiske og økonomiske barrierer også racistiske og mandschauvinistiske barrierer, der skal overvindes, et mandschauvinistisk livssyn, som slår helt ned i småtingene. For at tage et lille eksempel fra en avis i dag, kan man på Ekstra Bladets forside se et hjerte og en spiseseddel om, at Weide nu forfører Charlotte. Jeg er sikker på, at man ikke ville have udtalt sig på samme måde, hvis det havde drejet sig om to mænd.

Men tilbage til strategidokumentet. Som en ganske almindelig dansk folketingskvinde, som ikke har været i Nairobi, og som derfor ikke kan være blevet grebet af samme begejstring, som man er, når man er på stedet, bliver man helt forpustet af at læse de mange rigtige ting og samtidig dybt deprimeret over, hvordan virkeligheden er, dybt deprimeret over de procedureregelslagsmål, der har været, og deprimeret over, at det virkelig skulle være nødvendigt med lange forhandlinger om den allerførste paragraf i strategidokumentet, fordi Vesttyskland og USA ikke kunne acceptere en formulering, som gik ud på, at FN blev dannet efter 2. verdenskrigs afslutning som et resultat af sejren over fascismen og nazismen.

Og så kan man ikke lade være at spørge sig selv, hvis man er i det lidt deprimerede humør: hvad hjælper det hele? Hvad hjælper alle de ord om kvinderne? Hvad hjælper al den diplomatiske kunst, der må være blevet udfoldet?

Her vil jeg så vende tilbage til min indledning, nemlig at kvindetiåret har sat kvinders situation i i-landene som i u-landene på dagsordenen, at kvinder er blevet synlige, at kvinder på tværs af økonomiske, politiske og